

NAKKILAN TAAJAMAOSAYLEISKAAVA

Alustavat lähtökohdat ja tavoitteet

493- P11420

Lähtökohdat:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Nakkilan kotisivut, Tilastokeskuksen tilastot, Nakkilan taajamaosayleiskaavan 2010 tavoitekartoitus (2008)

Tavoitteet:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Porin seudun rakennemalli, Nakkilan taajamaosayleiskaavan 2010 tavoitekartoitus (2008), ohjausryhmän asettamat tavoitteet

23.2.2011

1. Kaavatilanne	
<p>Lähtökohdat</p> <ul style="list-style-type: none"> - oikeusvaikutteisen yleiskaavan hyv. 1993 tarkistus ja laajennus - alueella on voimassa Satakunnan 5. seutukaava - vuonna 2008 valmistunut yleiskaavan tavoitekartoitus - rakennustarpeet ohittaneet yleiskaavan 	<p>Tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - aluevarausosayleiskaava, joka ohjaa alueen asemakaavoitusta - oikeusvaikutteinen yleiskaava tarkistetaan ja laajennetaan: laajennustarpeet pääosin valtatie 2 länsipuolella - seutukaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa, kunnes uusi maakuntakaava on vahvistettu ympäristöministeriössä - vanhan yleiskaavan toteutumisen aste ja asemakaavavarannon tarkistaminen - varauduttava seudullisen kehityksen myötä lisääntyneisiin aluevaraustarpeisiin (liikenne, asuminen, palvelut, elinkeinotoiminta, virkistäytyminen) - tutkitaan mahdolliset täydennysrakentamiskohteet rakennemallin pohjalta - mitoitustarkastelussa tutkitaan elinkeinoelämän ja asuntojen lisärakentamistarpeet sekä seudullisesta näkökulmasta että kunnan sisällä tapahtuvan kehityksen kannalta, mitoitus tehtävä laajassa mittakaavassa pitkälle aikavälille - tavoitteet seuraavan 15 vuoden aikana tapahtuvalle kunnan kehitykselle
2. Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö	
<p>Lähtökohdat</p> <ul style="list-style-type: none"> - yhdyskuntarakenne nauhamainen joen, valtatie ja radan suuntaisesti - sijainti oleellinen seudullisesti Kokemäenjoen taajamien nauhan keskellä - palvelut keskustassa - yritysalueet vt 2 tuntumassa - joen virkistyskäyttö - laajat avoimet pellot erityisesti vt 2 länsipuolella 	<p>Tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö - yritysalueiden laajentaminen vt 2 varrella - toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys - tutkitaan täydennysrakentamisen mahdollisuudet - joukkoliikenteen edellytysten parantaminen ja mahdollisen paikallisjunaliikenteen edellyttämä rataseisakkeiden ympäristön tiivistäminen - laajennusalueet vt 2 länsipuolella - vt2 kehittämisen huomioiminen <p>Ilmastomuutoksen kannalta tavoiteltavaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uudet alueet pääasiassa selänteille, riittävän korkealle - ei rakenneta suurille aukeille (tuulisuus), mutta keskustan peltojen reunojen hyödyntämistä tutkitaan (asuntoja lähelle peruspalveluita) - pyritään yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen ja olemassa olevan kunnallistekniikan hyödyntämiseen - tuetaan kevyen liikenteen ja etenkin seututasolla joukkoliikenteen käyttöä

3. Väestökehitys

Lähtökohdat

- Nakkilassa 5716 asukasta vuonna 2009
- kunnan väestökehitys tappiollinen 1990-luvulta lähtien
- keskustaaajaman väestönkehitys on lievästi laskusuuntainen
- naapurikaupungin Porin taloudellinen kehitys heijastaa alueen muuttovirtoihin
- väestön ikääntyminen lisää asutokysyntää taajamissa palvelujen lähellä

Tavoitteet

- ikärakenteen muutokseen varautuminen
- vahvistamalla vetovoimatekijöitä, omaleimaisuutta ja asunto- ja tonttitarjontaa tavoitellaan kasvua (ympäristön ja palvelujen laatu, asutokannan monipuolisuus jne.)
- tavoitellaan perheiden osalta lievää kasvua
- kunnan oma väestökehitysarvio on 6000 asukasta vuoteen 2025 mennessä
- varaudutaan myös hitaampaan kasvuun (toteutuksen vaiheistuksen mahdollisuus)

4. Vetovoima, vahvuudet ja imago

Lähtökohdat

- elinkeinoelämän uudet avaukset
- innostava ympäristö
- seutuyhteistyö
- historiasta "siin Nakkila kirko vaiheill", nahkiaiset ja nakkilalainen keinutuoli, viljan viljely, kalastus
- monipuolinen ja edullinen asuntotarjonta
- viihtyisiä ja turvallinen asuinympäristö
- maalaismaisuuus, pelto- ja jokinäkymät, väljyys
- keskustassa hyvät peruspalvelut helposti saavutettavissa
- valtatieltä 2 hyvät yhteydet Poriin päinvastoin

Tavoitteet

- vt2 hyödyntäminen, seudullinen ja paikallinen markkinointi
- rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja luonnonympäristön arvojen vaaliminen ja näin kunnan ominaispiirteiden vahvistaminen
- luoda yleiskaavalliset puitteet keskustan toimivuuden, turvallisuuden, viihtyvyyden ja vetovoimaisuuden parantamiselle

<p>5. Taajamakuva</p> <p>Lähtökohdat</p> <ul style="list-style-type: none"> - taajamakuvan vahvuutena <i>näkyvä kävelykeskusta (ts. autot eivät hallitse)</i> - rakennetun ympäristön arvokohteita, jotka luovat omaleimaista, tunnistettavaa taajamakuva - kehityspotentiaalia omaavat alueet mm. Suomisen tehdasalue, rataympäristö, virkistysalueet, joen hyödyntäminen 	<p>Tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman ja luonnonympäristön arvojen vaaliminen ja näin kunnan ominaispiirteiden vahvistaminen - arvokohteiden esille nostaminen, täydennysrakentamisen periaatteet näitä kunnioittaen - keskustan viihtyvyyden edelleen lisääminen - kevyen liikenteen reitistöjen toimivuuden ja elämyksellisyyden tarkastelu
<p>6. Ympäristö ja maisema</p> <p>Lähtökohdat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seutukaava: viisi valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä: Anolan kartano (kartano, puisto ja talousrakennus), Huovintie, Nakkilan kirkko ympäristöineen, J.W. Suomisen nahkatehdas ja Koskilinna sekä Lammaistenlahden kulttuurimaisema - Seutukaava: 21 kulttuurihistoriallisesti merkittävää aluetta - Seutukaavan suojelualueita: Ruskilankoski, Ruskilankosken törmäranta, Arantilankoski ja Kukkaskoski - Maakuntakaavan suojelu: Arantilankoski ja Ruskilankoski, Kukkaskoski, Uotinmäen-Torisevan lehtoalue, Takaveräjänjansuu, Anolan kuusikko ja Protson lettosuo (osa Natura-verkoston). - Seutu- ja maakuntakaavassa useita muinaismuistokohteita - Seutu- ja maakuntakaavassa pohjavesialueet - Anolan arvokas harjualue, aineksen otolta suojeltava alue - Maakuntakaavassa valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (kh-1) ovat Kokemäenjoen kulttuurimaisema ja Leistilä-Tattara-Villilä-Masia –kulttuurimaisema. - Maakuntakaavan maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt: työväentalo Koti (kh), Ruskilan kivisilta (kh), Pyssykankaan tienvarsiasutus (kh 2), Kyllijoen kulttuurimaisema (kh2), Leistilänjärven kulttuurimaisema (kh2) ja Mäkelä, Soinila (kh). - Tervasmäessä on arvokas geologinen muodostuma - Merkittävä turvetuotannon alue Kurkelansuolla - maiseman ominaispiirteet maisemaselvityksestä 	<p>Tavoitteet</p> <p>Ympäristöhaittojen vähentäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohjavesien suojelu: huomioidaan maankäytön aluevarauksissa, jos pakko osoittaa rakentamiseen asetetaan rajoituksia laadulle - hulevesijärjestelyt, mahdollisuuksien mukaan ohjataan hulevedet luonnon kiertokulkuun - liikennealueiden lähellä melu- ja värinäihaittojen minimointi - maankäytön ohjauksessa huomioidaan pilaantuneiden maiden riskikohteet - haitallisia ympäristövaikutuksia aiheuttava teollisuus kauemmas asutuksesta ja herkistä luontokohteista - osoitetaan yleiskaava-alueella mahdolliset maa-ainesottoalueet (etenkin yleiskaavan laajennusalueella ja Anola-Viikkalassa) <p>Ominaispiirteiden vahvistaminen ja vaaliminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - maiseman ominaispiirteet ja huomioon ottaminen - Rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen - reuna-alueilla rakennettujen alueiden suhde avoimiin peltomaisemiin

7. Yhdyskuntatekninen huolto

Lähtökohdat

- olemassa oleva vesi- ja viemäriverkosto ja vesihuollon kehittämissuunnitelmassa asetetut tavoitteet
- kaatopaikka suljettu
- jätevedenpuhdistamo suljettu
- käyttövedestä pääosa (n. 75 %) tulee Harjavallan Santamaan vedenottamolta
- vedenottamot Viikkalassa (25% käyttövedestä), Hietamaan pieni ottamo kaavan laajennusalueen Leistolänjärven puoleisella rajalla, Hormiston ja Järvikylän vesiosuuskuntien ottamot kaava-alueen ulkopuolella

Tavoitteet

- **energia-, vesi- ja jätehuollon** järjestäminen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla
 - yhdyskuntajätteet kuljetetaan Poriin käsiteltäviksi / loppusijoitettavaksi
 - jätevedet johdetaan Poriin Luotsimäen keskuspuhdistamolle käsiteltäväksi
 - haja-asutusalueen jätevesistä kunnassa tehty päätös viemäriverkoston laajentamisesta kymmeneen eri potentiaaliseen viemärintikohteeseen
- hulevesien hallinta (jätevesiverkoston vuotovedet ja kiinteistöiltä verkostoon tulevat hulevedet ongelma)
- Vuohimäenkaaren infran rakentaminen
- toteutuksen vaiheistuksen mahdollisuus

8. Liikenne

Lähtökohdat

- olemassa oleva päätie- ja katuverkko: ydinkeskustan tie- ja katuverkon rungon muodostavat maantie 2170 (Siltatie) ja Porintie-Satakunnantie ja Harjavallantie, joista erkanee useita keskustan katuja
- Keskustan sisääntulon kannalta tärkeitä tieyhteyksiä ovat valtatie 2, Suutarimäentie, maantie 2453 (Harjavallantie), maantie 2440 (Viikkalantie), joiden varrelle on osin rakentunut myös maankäyttöä
- Keskustan sisääntuloteiden solmukohtia ovat valtatie 2 liittymät (Siltatie, Masiantie ja Suutarimäentie) sekä Siltatien liittymät (Porintie, Harjavallantie, Viikkalantie)
- Porintie - Harjavallantie Kokemäenjoen varren vanhoja maanteitä
- kevyen liikenteen pääreitit: Siltatien, Porintien/Satakunnantien, Harjavallantien, Viikkalantien/Anolantien, Arontien varsilla
- liikenneturvallisuussuunnitelma 2003 (Tiehallinto)
- joukkoliikenneyhteydet Porin suuntaan (noin 10 vuoroa suuntaan /vrk)

Tavoitteet

- valtatie 2 nelikaistaistaminen
- Nakkilan kohdalle suunnitellut eritasoliittymät
- valtatie 2 rinnakkaistiet: Ulvilan ja Nakkilan keskustojen yhdistäminen ja Satakunnantien jatkaminen Harjavallan suuntaan
- Satakunnantien jatkaminen Harjavallan suuntaan
- Villilän kartanon ja Suutarinmäentien välinen yhteys
- joukkoliikenteen kehittäminen nauhakaupunkitaajamien välillä ja paikallisjunaliikenteen tukeminen
- kevyen liikenteen tukeminen: kevyen liikenteen pääreitit ja seudulliset tarpeet sekä Ulvilan että Harjavallan suuntaan
- liikenneympäristön kehittäminen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla
- virkistys- ja vapaa-aikatoimintoihin liittyen jokiliikenteen kehittäminen

9. Elinkeinot ja työpaikat	
<p>Lähtökohdat</p> <ul style="list-style-type: none"> - J.W.Suomisen Nahkatehtaan perintö ja "Satakunnan teollistunein kunta" - vuosisadat kestänyt maanviljelys- ja kalastuskulttuuri - iso yhtenäinen viljelysalue eli Leistilänjärvi - uudet yritysalueet (tonttivaranto, tulevaisuuden tarve, erikoistuminen) - vt 2 yhteyksien hyödyntäminen - merkittäviä työnantajia ovat Suominen kuitukangas Oy, Nakkilan kunta, Nakkilan konepaja, Temal, Sataedu, keskustan palvelut - Pori (500) ja Harjavalta (300) ovat myös merkittäviä työssäkäyntialueita - työpaikkojen jakautuminen aloittain: <ul style="list-style-type: none"> alkutuotanto 6,6 %, jalostus 47 %, palvelut 45,8 % ja muita 0,5 % - työpaikkoja yhteensä 1842 (v. 2008) - työpaikkaomavaraisuusaste 77,6 % (v. 2008) - teollisuustoiminnot sijoittuvat valtatie 2 varteen 	<p>Tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja kasvun turvaaminen - seuturakenteen huomioiminen yritysalueiden sijoittelussa - vanhojen yritysalueiden täydentäminen ja uusia yritysalueita valtatie 2 nykyisten ja tulevien eritasoliittymien tuntumaan - uusi seudullinen työpaikka-alue Ruskilan ja Haistilan eritasoliittymien väliselle alueelle - yritysten tärkeiksi kokemat asiat kuntoon: hyvät tieyhteydet, ammattitaitoisen työvoiman saatavuus ja yritysalueiden, kunnan sekä seutukunnan imago - nauhakaupunki muodostaa yhtenäisen työssäkäynti- ja asuinalueen, jossa kuntaraja ei ole toimintojen järkevän sijoittumisen esteenä - monipuolisten ja toimivien yritysalueiden kaavoittaminen - uusien työpaikka-alueiden osalta hallittu vaiheistus - yritysalueet ympäristöltään ja imagoltaan korkeatasoisia
10. Palvelut	
<p>Lähtökohdat</p> <ul style="list-style-type: none"> - palveluverkko (myös poistuvat palvelut, palvelurakennemuutos) - uudet palvelualueet/palvelutarpeet liittyvät taajaman väestönkasvun aiheuttamiin tarpeisiin julkisessa palveluverkossa sekä väestön ikääntymisen aiheuttamiin palvelutarpeisiin - julkiset ja kaupalliset palvelut ovat keskittyneet pääosin Porintien varrelle Siltatien läheisyyteen - julkisia palveluja keskustassa ovat mm. kirjasto, kunnanvirasto, koulukeskus, liikuntakeskus, päiväkotit, kirkko, kirkkoherranvirasto, terveyskeskus, urheilukentät, paloasema - yksityisiä palveluja ovat mm. päivittäistavarakaupat, urheilu-, vapaa-ajan myymälät, pankit, vakuutusyhtiöt, - merkittävä virkistysalue Nakkilan liikuntakeskuksen ympäristö 	<p>Tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - palveluiden saatavuuden ja laadun turvaaminen; hyvät peruspalvelut Nakkilassa - kuntarajat ylittävien palveluiden käyttö - keskustan kaupallisten palvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen rakennetta tiivistämällä ja asemakaavojen ajantasaisuutta tarkistamalla (keskusta-asumisen lisääminen) - ikärakenteen muutoksen huomioiminen palvelurakenteessa ja taajamatoimintojen sijoittelussa

11. Asuminen ja elinympäristö	
<p>Lähtökohdat</p> <ul style="list-style-type: none"> - energian ja liikkumisen hinta tulee todennäköisesti jarruttamaan rakentamista haja-asutusalueille - suuret ja edulliset tontit kiinnostavat lapsiperheitä, mutta onko se kestävä kehitystä? Kaavoitettavat alueet laajenevat, etäisyydet palveluihin kasvavat ja kunnallistekniikan järjestäminen suhteessa kalliimpaa - vetovoimatekijät asumisen näkökulmasta: joki, hyvät peruspalvelut, turvallinen ja viihtyisä ympäristö - nykyinen tonttivaranto riittää xx vuodeksi - rakentamispainealueet vt 2 länsipuolella sekä radan varressa - haja-asutus - asutuksen sijoittuminen selänteille (mikroilmasto, viihtyisyys, taloudellisuus) - asuminen sijoittuu pääosin valtatie 2 ja joen väliselle alueelle - asutus sijaitsee pääosin korkeustasojen +X ja +XX välisellä alueella 	<p>Tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - turvallinen, viihtyisä ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoinen elinympäristö - uudet asuinalueet ja mutta myös olemassa olevan asutuksen täydentäminen - asuinalueiden profiloituminen: omakotitalojen ohessa rivitalot ja kerrostalot sekä näiden yhdistelmät, kerrostalot ja rivitalot keskustaan (ikäntyvät, paikallisjunaliikenne) - monipuolinen asuntotarjonta - lapsiperheiden tavoittelu - väestön ikääntymisen huomioiminen taajamatoimintojen sijoittelussa: asutus vs. palvelut, esteettömyys yleispiirteisellä tasolla - metsäiset tontit - Pakkalan pellon, Vuohimäenkaaren ja Tervasmäen alueille asutusta - ohjataan haja-asutus olemassa olevien teiden varsille - asuminen vetovoimatekijänä (seudullinen tavoite)
12. Virkistys	
<p>Lähtökohdat</p> <ul style="list-style-type: none"> - urheilualueet ja -palvelut - lähimetsät ja useat virkistysalueet (Arantila, Kistu, Pämppi ja Ruskila) - lisää informaatiota kaavatyön alussa valmistuvasta luontoselvityksestä - joki ja koski: virkistyskalastus ja virkistysalueet 	<p>Tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - virkistysalueiden riittävyyden arviointi, lähivirkistysalueet sisältyvät aluevarauksiin pientalovaltaisilla alueilla - laajat reitistöt, reitistöjen jatkuvuus (ulkoilureitin yhteystarve Nakkilan ja Ulvilan välillä), myös seudulliset yhteydet huomioidaan - Kokemäenjoen virkistyskäytön edellytysten parantamiseen (Kokemäenjoen ranta-alueita ja Arantilanpuisto virkistyskäyttöön) - kevyen liikenteen verkoston kattavuus (merkittävä osa virkistysmahdollisuuksia)